

X

amore diu cogitauerit. eisq; cure glutino inheserit. attrahat secū etiā cū ad se cogitandā quodāmō redit. Et qz illa corpora sunt que foris per sensus carnis adamauit. eoꝝ diuturna quadā familiaritate implicata est. nec secū pōt introsum tanq; in regiōe incorporee nature ipa corpora inferre: imagines eorum conuoluit t rapit. factus in semetipā: de semetipā.

Dat em̄ eis formādis quiddam substātie sue: seruat aut̄ aliquid: quo libere de specie talius imaginum iudicet: t hoc est magis mens. id est rōalis intelligentia: que seruat vt iudicer.

Nam illas anime ptes que corporū silitudinib; informantur. etiam cum bestiis nos cōmuniū habere sentimus.

In quib; mēs in se cogitans possit errare.

Capitulum. VI.

Cataut̄ mēs: cū se istis imaginib; tāto amore p̄iungit: vt etiā se eē aliqd hm̄i existimet. Ita ei ꝑformaf eis quodāmō nō id existendo sed putando. nō quo se imaginem putet. s; oīno illud ipm cui⁹ imaginē secū haberet. T̄iger quippe in ea iudiciū discernēdi corpus qd foris relinquit ab imagine. quā de illo sectū gerit. nisi cū ita exprimunt eedē imagines tanq; foris sentiant̄: nō intus cogitetur sicut dormientib;: aut furentibus: aut in aliq extasi accedere solet.

De opinionibus eoꝝ qui mentē aliqd p̄cipū corporis esse senserūt.

Capitulum. VII.

Cum itaq; se tale aliqd putat. corp⁹ esse se putat: At qz sibi bñ consīa est principat⁹ sui quo corpus regit. hic factū est vt quidā quererent qd corporis aplius valeret in corpe: t hoc esse mentē. vel oīno totā aīam existimaret vt empēdocles et ericates opinati sūt. Itaq; alij sanguinē: alij cerebrū: alij cor: nō sīc scriptura dīc. **S**ōsitebor tibi dñe in toto corde meo. Er diligēs dñm deū tuum. ex toto corde tuo. **B**oc-n-abutendo vel trans ferēdo vocabulo dīr a corpe ad animū: s; ipam oīno p̄ticulā corporis quā in viscerib; dilaniatis videm⁹. eā eē putauerūt. Alij ex minutissimis indiuiduisq; corporisculis q̄s atomos dicūt. cōcurrentib; in se atq; coherentib;. eā ꝑfici c̄diderūt. Alij aere: alij ignē: substantiā ei⁹ esse dixerūt. Alij eā nullā esse substantiā. quia nisi corpus: nullā substantiam poterāt cogitare. t eā corpus esse nō inueniebat. sed ipam temperationē corporis n̄fi vel cōpageni primordioruz quib; ista caro tāq; p̄nectif. eē opinati sunt eo q̄s eā mortale esse senserūt: qz siue corpus esset: siue aliqua cōpositio corporis. nō posset ytq; imortaliter p̄manere. Qui vero ei⁹ sub-

stantiā vitā quandā nequaꝝ corporeā. qñ qdē vitā. oē viuu corpus animant̄ ac viuificant̄ esse reperiūt. cōsequenter t̄ immortalē. qz vite carere vita nō pōt. vt quisq; potuit p̄bare co- natī sunt. Nā de quinto illo nescio: quo corp̄. qd notissimis q̄ttuor hui⁹ mūdi clementis qdā piūgentes. hinc aliam esse dixerūt. hoc loco diu differendū nō puto. Aut em̄ hoc vocat̄ corpus qd nos. cui⁹ in laci spacio ps toto minor est. t in illis annumerādi sunt q̄ mēte corporeā esse crediderūt. Aut si vel oēm substātiā: vel oēm mutabilē substātiā corpus appellant. cū sciant nō oē locoꝝ spacijs aliqua lōgitudine vel latitudine t altitudine cōtineri nō cū eis de vocabuli questione pugnandū ē. In his oīb; sentētijs q̄s q̄videt mētis naturā tē substātiā t nō cē corporeā. i. nō minore sui p̄e min⁹ occupare loci spaciū. mal⁹ q̄s maiore s̄lōportet videat eas q̄ opinant̄ eē corporeaz nō ob hoc errare qd mens desit eoꝝ notice. s; qd adiūgūt ea: sine quibus nullā p̄nt cogitare naturā. Sine phantasjjs em̄ corp̄ quicquid viss fuerint cogitare. nihil oīno eē arbitrat̄. iō q̄s nō se tanq; sibi desit mens requirat. Quid em̄ tā cognitōi adest: q̄s id qd mēti adest. aut qd tā mēti adest: q̄s ipa mens. **S**i t ipa q̄ appellat̄ inuentio: si verbi origine retractemus qd aliud resonat. nisi qz inuenire est in id venire qd querit. Propterea q̄ q̄si vltro in mētē veniūt. nō vſtate dicunt̄ inuēta. q̄uis cognita dici possint. qz nō in ea qrendo tendebam⁹. vt in ea veniremus: hoc est ea inueniremus. Quapropter sicut ea que oculis aut vlio alio corporis sensu requirunt. ipa mens querit. ipsa em̄ etiā sensū carnis intendit. tūc aut̄ inuenit cū in ea q̄ requirunt id est sensus venit. Sic alia que non corporeo sensu internuncio. sed p̄ seipam nosse debet cū in ea venit. inuenit: Aut in supiore substātiā. i. in deo: aut in certis aīe partibus sicut de ipis imaginib; corporū cum iudicat. intus em̄ in aīa eas inuenit per corpus impressas.

Qz mens nosse se cupiēs nihil eoꝝ se corporeū debeat cogitare.

Capitulum. VIII.

Ego seipam quemadmodum querat t inueniat. mirabilis questio est q̄tēdat. vt q̄rat. aut veniat: vt inueniat. Quid em̄ tam in mente q̄s mēs est. Sed quia in his est que cum amore cogitat. sensibilibus aut̄: id est corporalibus cū amore assuefacta est. nō valet sine i. magnib; corporū eē in semetipā. hinc ei oboris erroris dedecus. dum rerum sensarum imagines se cernere.

Liber

se non pōt: ut se solā videat. **H**oherunt em̄ mirabiliter glutino amoris: **t**hec est eius immundicia: qm̄ dū se solē nititur cogitare. **b** se putat esse sine quo se non pōt cogitare. **S**um igit̄ ei p̄cipit vt seīpam cognoscat: non se tāq̄ sibi detracta sit querat: sed id qd̄ sibi addidit detrahant. **I**nterior est em̄ ipa: non solū q̄ ista sensibilia que manifeste foris sunt: sed etiā q̄ imagines eoz q̄ in parte quadā sunt aīe. quā habent t bestie: q̄ quis intelligentia careant q̄ mētis est p̄pria. **N**ū ergo sit mens interior q̄dam mō exit a semetip̄a. cū in hec quasi vestigia multā intentionū exerit amoris affectū. **Q**ue vestigia tanq̄ imprimunt memorie: qn̄ hec que foris sunt corporalia sentiunt: vt etiam cū absunt ista: presto sint tñ imagines eorum cogitantib̄. **C**ognoscat ḡ semetip̄am: nec q̄ si absentē se querat: sed intentionem voluntatis qua palia vagabat statuat in seīpam: t se cogiter. **N**a videbit q̄ nunq̄ se nō amauerit: nunq̄ nescierit: **S**ed aliud secū amando cuž eo se confudit t cōcreuit quodammodo: atq̄ ita dū sicut ynum diuersa cōplectitur: ynum p̄tauuit esse que diuersa sunt.

Quō mens cognoscit seīpam **Capl. IX.**

Dicit aḡ velut absentem se querat cernere: p̄ p̄itez se curer discernere. **A**ec se quasi nō norit cognoscat: sed ab eo q̄ alterū nouit dīnoscat. **P**m̄ em̄ quod audit: cognosce. teip̄am: quō agere curabit si nescit: aut qd̄ sit cognosce: aut qd̄ sit teip̄am. **S**i aut vtrūq̄ nouit: nouit seīpam: qz ita n̄ dī menti. cognosce teip̄az: sicut dī. cognosce che rubin aut seraphin. **D**e absentibus ei illis credimus: fm̄ qd̄ celestes quedā p̄tates esse p̄dicant. **N**eq̄ sicut dī cognosce voluntatē illius hoīs: q̄ nobis nec ad sentiendū yllo m̄ d̄. nec ad intelligendū p̄sto est: nisi corporib̄ signis editis: t hoc ita vt magis credam̄ q̄ intelligamus: **N**eq̄ ita vt dī hoī. vide faciē tuā: quod nisi in speculo fieri nō pōt. **N**a t ipa n̄ fa facies absens ab aspectu n̄ oest: qz nō ibi est q̄ ille dirigi pōt. **S**ed cū dī mēti. **C**ognosce teip̄am: eo ictu q̄ intelligit qd̄ dictū est: teip̄am: cognoscit seīpam: nec ob aliud q̄ eoq̄ sibi p̄ns est. **S**i at qd̄ dictū est nō intelligit: nō vtrūq̄ facit. **b** igit̄ ei p̄cipit vt faciat: qd̄ cū ipm̄ p̄ceptū intelligit: facit. **N**ō ergo adiūgat aliud ad id qd̄ seīpam cognoscit: cū audit vt seīpam cognoscat. **T**erte enim nouit sibi dici: sibi scilicet que est: t viuit: t intelligit. **S**ed est t cadauer: viuit t pecus: intelligit autem nec cadauer nec pecus. **S**icut ergo sese esse t viuire scit: quomodo ē t viuit intelligentia.

Mens nosse se cupiēs nihil eorum de se opinari dēat de qb̄ scit eē dubitādū. **Ca. X.**
Cum ergo: verbigrā: mens aerez se putat: aerē intelligere putat. **S**ed iñ intelligere scit: aerem aut se esse nō scit: sed putat. **S**ecernat qd̄ putat: cernat qd̄ scit: hoc ei remaneat. **V**n̄ ne illi quidē dubita uerunt: q̄ aliud atq̄ aliud corp̄ esse mentem putauerūt. **N**eq̄ em̄ ois mens aerem se eē existimat. **F**alie ignē: alie cerebrū: alieq̄ alid corpuſ: t aliud alie: sic supra cōmemorauī: oēs tñ se intelligere nouerunt t esse t viuere. **S**ed i telligere ad id qd̄ intelligunt referunt: eēaut t viuere ad seīpas. **E**t nulli est dubiū: nec quē q̄ viuere q̄ non sit. **E**rgo p̄sequenter t eē t viuere id qd̄ intelligit: non sicuti est cadauer qd̄ nō viuit: nec sicuti viuit aīa q̄ nō intelligit: sed p̄prio quodā eodeq̄ p̄stantiore mō. **I**tē velle se sciunt: neq̄ hoc posse quēq̄ qui non sit t q̄ non viuat pariter sciunt. **S**tēq̄ ipam voluntatem referunt ad aliquid qd̄ ea voluntate volunt. **E**minisse etiā se sciunt: simūlq̄ sciunt quod nemo meminisset nisi esset ac viueret. **S**ed t ipam memoriam referimus ad aliqd quod ea meminimus. **D**uobus igit̄ horum trium memoria t intelligentia multarū rerū noticia atq̄ scientia p̄tinentur. **V**oluntas at adest: per quā fruamur eis vel vtamur. Fruimur enim cognitis: in quibus volūtas ipsi p̄pter seīpa delectata conquiescit: vtimur vero eis que ad illud referimus quo fruendum est. **N**ec est alia vita hominū vitiosa atq̄ culpabilis: q̄ male velle t male fruens. **D**e qua re n̄ est nunc dissēdi locū. **S**ed quoniam de natura mentis agitur: remoueamus a consideratione nostra oēs noticias que capiūtur extinsecus per sensus corporis: t ea q̄ possim̄ oēs mentes de seīpis nosse: certasq̄ esse diligentius attendamus. **U**ltrum enim aeris sit vis viuendi: reminiscendi: intelligēdi: volēdi cogitandi: sciendi: iudicandi. **A**n̄ iguis: an ce rebri: an sanguinis: an athomorū: an preter visitata quattuor elementa: quinti nescio cui corporis: an ipius carnis nostre compago: v̄l temperamentum hec efficere valeat: dubitā uerunt hoīs: t talius hoc: alius aliud affirmare conatus est. **V**iuere scit t meminisse: t intelligere: t velle: t cogitare: t scire: t iudicare quis dubitet. **N**ī quidem etiā si dubitat viuit: si dubitat vnde dubitet meminit: si dubitat dubitare se intelligit: si dubitat certus esse vult: si dubitat cogitat: si dubitat scit se nescire: si dubitat iudicat non se temere consentire oportere. **Q**uisquis igit̄ aliunde dubitat